

LES ARRELS HISTÒRIQUES DE L'ALIANÇA IMPERIALISTA-SIONISTA

Abdul Wahhab Al Kayyali

www.al-moharerer.net

www.rebellion.org

16-01-2008

(Congrés Internacional sobre Sionisme i Racisme, Bagdad, novembre de 1976)
Traduït de l'anglès al castellà per Beatriz Morales Bastos

L'imperialisme és necessàriament un fenomen racista en la mesura en que és un sistema polític-econòmic internacional basat en el concepte de desigualtat moral i material de les nacions, el que comporta la submissió i l'explotació dels governats per part dels governants a través tan de l'ús opressiu de la força com d'altres mitjans. Els antecedents històrics de l'imperialisme per tot el món ho confirmen i sense aquest punt de vista bàsic no és possible una lectura correcta del racisme i de la història moderna.

Les proves històriques indiquen el fet de que el sionisme, tal com el coneixem, va néixer en el marc de les idees i plans imperialistes de les primeres dècades del segle XIX europeu i fou abraçat amb entusiasme per alguns intel·lectuals i activistes jueus que estaven influenciats pels freqüents xovinisme i idees racistes de la última part del segle. El comú denominador era l'interès per trobar solucions pels problemes i necessitats europeus a costa d'altres pobles, els àrabs en aquest cas. L'ús del terme "aliança" es refereix a l'associació i a la naturalesa del vincle entre ambdues parts i no a cap aparença de paritat entre elles, ja que és bastant obvi que el sionisme és merament una de les branques de l'arbre de la ideologia imperialista. Les peculiaritats de la ideologia i identitat sionista tendeixen més a reafirmar que a negar el seu caràcter racista.

El sionisme com un credo polític modern i com a moviment organitzat eficaç sols es pot concebre correctament com una solució artificial o temporal a tres desafiaments interrelacionats als que s'enfronta Europa al segle XIX, en l'auge de l'imperialisme occidental.

1. El creixement i expansió de l'imperialisme europeu, que necessitava buscar noves fonts de matèries primes i mercats pels productes acabats, a més d'assegurar les línies de les comunicacions comercials i militars. La importància de les terres àrabs com a porta d'Àfrica i pont cap a Àsia va quedar absolutament patent amb les campanyes de Napoleó (1797-1799) i els "perills" de l'intent de Mohammed Ali de formar un Estat independent que inclogués Egipte i els Estats Àrabs. Així, la necessitat de sufocar qualsevol Estat independent naixent, doblement més amenaçant per l'imperialisme en els inicis de la extensió del sentiment nacionalista àrab, es va fer cada cop més

persistent mentre “l’Imperi Otomà”, “l’home malalt d’Europa”, avançava cap a la desintegració.

2. El fracàs del liberalisme europeu i de les idees d’igualtat i democràcia per a incorporar i assimilar als jueus unit a la crisi capitalista a Europa de l’est. L’adopció de la industrialització va dur a una pèrdua de vocació per a un gran número de jueus que no pogueren adaptar-se fàcilment a la transformació del sistema econòmic feudal. És important assenyalar que el “mantenir-se a part” dels jueus en el passat fou un factor que contribuí al fenomen de l’anti-judeïisme.

3. La difusió del nacionalisme expansionista agressiu i xovinista a Europa que accentuà la base racial de l’Estat nacional així com la superioritat racial i la necessitat d’expansió (Lebensraum) es desvià a les colònies i possessions d’ultramar. Es va mantenir la superioritat, l’explotació i la dominació com una missió de civilització sota la noció de la “càrrega de l’home blanc”.

El primer d’aquests dos reptes es va conèixer com la “qüestió oriental” o la “qüestió síria” i la “qüestió jueva”. Les rivalitats intereuropees i les baralles per les colònies precipitaren les guerres i revolucions mundials, i es transformà en la “qüestió colonial”. La primera qüestió provocà que les principals figures imperialistes proposessin la idea de crear un Estat de colons jueu i client a Palestina, dissenyat fonamentalment per a bloquejar la realització de la unitat i la independència en aquesta important zona del món i per a servir als interessos dels seus patrocinadors. Els esdeveniments de la última part del segle foren propicis per a la creació d’un consens d’opinió entre els imperialistes i polítics occidentals, amb la cooperació de milionaris jueus occidentals i anti-semites de tot arreu a favor del sionisme i de la emigració jueva a un Estat jueu a Palestina, així com a favor de l’establiment d’aquest Estat. La interacció dels reptes i la persistència dels problemes i de les qüestions s’introduïren en els plans imperialistes i portà els esdeveniments a trobar solucions a expenses dels pobles del tercer món.

El creixement de la influència occidental

Cap a finals del segle XVIII s’intensificà l’interès de les potències occidentals a la zona àrab al temps que l’antiquat Imperi Otomà es feia cada cop més dependent de les potències europees que obtenien privilegis, punts de recolzament i esferes d’influència dins del propi Imperi. Aquestes potències tractaven d’establir relacions directes amb les diferents poblacions i sectes religioses a la zona. Així, França es convertí en la protectora de les comunitats catòliques a Síria, Liban i Palestina, mentre que els cristians ortodoxes van quedar sota la protecció russa.

Fou durant la seva campanya palestina (1799) quan Napoleó, motivat per les seves necessitats de guerra i, més tard, per la seva ambició d’atraure’s la lleialtat dels jueus com a agents per tot el món, va fer pública la seva crida a reconstruir el Temple de Jerusalem i al “retorn” dels jueus a Palestina per motius polítics. La pròpia campanya de Napoleó havia suscitat l’interès britànic

per Palestina ja que suposava una amenaça per la ruta terrestre britànica a Índia. Quan durant les primeres dècades del segle XIX Mohammed Ali (Al-Kabir) d'Egipte va emprendre el seu ambiciós pla de modernitzar Egipte i construir un sòlid Estat independent que compregués Egipte, la Gran Síria i la Península Aràbiga, el govern britànic va adoptar un curs d'intervenció militar directa i desenvolupà un paper decisiu en dur als exèrcits Ibrahim Pasha (fill de Mohammed Ali) de tornada a Egipte.

L'avanç de Mohammed Ali a Síria va obrir la qüestió Síria (una qüestió que encara es manté ja que és sinònima dels esquemes i esforços occidentals per impedir la unitat àrab). Es formularen noves polítiques britàniques. Una de les claus del nou enfocament fou Palestina i els jueus, una part fonamental de la seva punta de llança. Al 1838 els britànics decidiren instal·lar un agent consular britànic a Jerusalem i a l'any següent obriren el primer consolat europeu en aquesta ciutat. Durant les dècades dels quaranta i cinquanta del segle XIX el govern britànic, que no tenia els seus propis protegides, establí una connexió amb els jueus a Palestina (uns 9.700 en total), els drusos al Líban i les noves esglésies protestants. "Darrera de la protecció de minories comercials i religioses hi havia els principals interessos polítics i estratègics dels poders" [1].

Des del seu inici la presència britànica s'associà a la promoció dels interessos jueus. "Tot i així, aquesta qüestió de la protecció britànica als jueus es va convertir, i ho seguí sent durant molts anys, en la principal preocupació del consolat britànic a Jerusalem"[2]. La formulació i marc de la política imperial a la zona fou millor dissenyada pel seu artífex, el primer ministre viscomte Palmerston. En una carta a l'ambaixador britànic a Constantinopla explicant per què el Sultà otomà havia de fomentar la immigració jueva a Palestina, Palmerston escriví: "...si el poble jueu retorna sota l'autorització i protecció del Sultà, i convidats per ell seria un xec respecte a qualsevol malvat pla de futur de Mohammed Ali o del seu successor"[3].

S'ha de destacar, a més, que Palmerston utilitzà el terme "poble jueu" en referència a la unitat racial-religiosa com si no hi hagués altres vincles entre els jueus en aquella època quan inclús destacats jueus parlaven de "comunitats jueves" i quan feia progressos el moviment assimilacionista jueu, el Haskalah. També val la pena assenyalar l'ús de la paraula "retornar" en referència a una errònia ascendència racial -com si la història s'hagués mantingut immòbil durant dos-cents anys- i agafant records religiosos com un títol concedit amb complet menyspreu (és més, en una estudiada oposició directa) als desitjos dels habitants d'aquesta terra. Tot això precedí en més de mig segle a al conversió del pare del sionisme al sionisme i al naixement oficial del moviment. El concepte de Palmerston tampoc fou un llampec al cel de la política imperial britànica. Aquesta particular idea d'erigir un Estat de colons jueus a Palestina per a servir als interessos britànics i a una sèrie de pedants morals la compartiren varis dels més destacats primers ministres, homes d'Estat, dirigents militars i aventurers imperialistes britànics. Entre ells s'hi inclouen Palmerston, Shaftesbury, Colonel Gawler, Disraeli, Rhodes i el coronel CH Churchill, Lawrence Oliphant, Joseph Chamberlain, General Smuts, AJ Balfour i W. Churchill, per nombrar-ne uns pocs.

Molts d'aquests patrocinadors del sionisme no eren filo-semites, com a vegades s'assumeix comunament. La postura pro-sionista de Balfour fou iniciada per l'argument de Herzl davant la Comissió Reial Britànica sobre la immigració dels jueus a Gran Bretanya (1902) de que desviar als jueus cap a Palestina era la solució al problema britànic. Lawrence Oliphant proporciona un cas clar de contradicció entre les pretensions morals i idealistes de sionistes gentils i la seva actual motivació imperialista. Segons el biògraf de Lawrence, l'home "compartia molt de l'anit-semitisme fàcil de la seva època"[5]. Un exemple més recent el proporciona el president Richard Nixon que proporcionà més armes i diners a Israel que tots els anteriors presidents estatunidencs junts i que, segons reportatges de la premsa sobre les cintes de la Casa Blanca, era molt capaç de fer comentaris irrisoris sobre els jueus en els seus consells privats.

Les llavors de l'imperialisme britànic no brotaren immediatament i hagueren d'esperar a les pluges d'uns interessos imperialistes més amplis a la zona, l'obertura del Canal de Suez al 1860 i la ocupació britànica de Xipre i Egipte a la dècada dels setanta i vuitanta respectivament. Un impuls adicional fou l'extensió de l'anti-semitisme a l'oest d'Europa i després a l'est.

El creixement de la influència occidental "va fer que les comunitats jueves occidentals desenvolupessin un paper cada cop més important a Terra Santa"[6]. Aquest paper es va concebre dins dels confins d'aquests interessos sota la protecció dels privilegis (capitulacions) garantits pel Sultà a les potències occidentals. Fou finançat i dirigit per rics jueus occidentals estretament associats a les classes dirigits a l'oest.

Les primeres organitzacions que promogueren el programa de colonització proposat foren britàniques i estaven inspirades per la línia de pensament de Palmerston-Shaftesbury: l'Associació Britànica i Estrangera per a la Promoció del Restabliment de la Nació Jueva a Palestina, l'Associació per a la Promoció dels Assentaments Jueus a Palestina, la Societat per a la Promoció del Treball Agrícola Jueu a Terra Santa. S'establí la Crònica Jueva i es convertí en "un important vehicle per a la popularització en cercles jueus de la colonització de Palestina"[7]. Al 1861 la Societat Hebrea de Londres per a la Colonització de Terra Santa i l'Aliança Francesa establiren l'escola agrícola de Mikveh Israel prop de Jaffa, òbviament amb l'objectiu de l'assentament a gran escala de jueus a Palestina. Richard Stevens explicà aquest augment dels interessos francesos: "Després de la Guerra de Crimea en general hi hagué un renovat interès per ampliar la influència francesa pel Llevant i varis escriptors polítics defensaren no sols la protecció d'una província del Líban cristiana i autònoma, sinó també una província autònoma de Palestina" [8].

En aquell moment varis escriptors britànics escrigueren pamflets promovent la idea d'un assentament jueu a Palestina. Les Melodies hebrees de Byron, Daniel Deronda de George Eliot i Tanored de Disraeli transmeteren un toc romàntic i estimularen l'acceptació pública de la idea inspirada en els interessos britànics d'un "retorn" jueu a Palestina.

Aquestes actituds i esforços occidentals proporcionaren els antecedents necessaris per a l'emergència del sionisme. Com s'ha indicat abans, dos esdeveniments europeus a la segona meitat del segle XIX proporcionaren les condicions necessàries pel naixement de la idea sionista concebuda per l'imperialisme i la implantaren a les ments jueves com si fos un fet natural jueu i motivat interiorment. El primer fou el resultat directe i indirecte del creixement intel·lectual i polític del nacionalisme xovinista europeu. No fou casual que el primer en proposar la idea nacional jueva com un credo modern, Moses Hess, titulés el seu llibre *Roma i Jerusalem* (1862) fent referència directa al moviment nacionalista a Itàlia i en el que abraçà els conceptes racistes i les teories racistes pseudo-científiques del segle XIX. Hess insistí en que els jueus havien d'evitar l'assimilació i reafirmar la seva singularitat "reconstituïnt el seu centre nacional a Palestina". Degut als seus intents de lògica, Hess, com la majoria dels pensadors sionistes, traïa les supersticions intrínseques i les característiques mesiàniques en que, sovint, és sionisme religiós quan parla de la imminent victòria de la idea jueva presagiant així el "Sabbath de la Història". El que és d'una importància històrica primordial no és l'immediat impacte de Roma i Jerusalem sinó més aviat el clima polític i intel·lectual que el va produir. Pels fundadors intel·lectuals i polítics del sionisme la realpolitik dels homes d'Estat europeus fou de tremenda influència, la de Bismarck una inspiració real.

El segon esdeveniment europeu que va empènyer la idea del sionisme a un lloc preponderant foren els pogroms russos al 1881. Aquests pogroms provocaren un èxode massiu de jueus a Europa oriental i occidental, i ocasionaren el col·lapse dels moviments d'assimilació del Haskalah. El seu lloc l'ocupà un nou moviment, Hibbath Zion (l'amor de Sion), inspirat en el pamflet de Leo Pinsker, *Auto-Emancipació* (1882). Es formaren societats en centres jueus per a discutir la qüestió de l'assentament a Palestina com una perspectiva immediata i pràctica, i el restabliment de l'hebreu com una llengua viva. Les primeres colònies jueves pertanyeren a una organització d'estudiants jueus russos, coneguda com Bilu, que es formà a Kharkov amb el propòsit específic de colonitzar Palestina.

Herzl i el creixement del sionisme

Tot i el brot d'organitzacions jueves orientades a la colonització, no va sorgir un lideratge central. El flux continu d'immigrants jueus a Europa occidental va portar l'anti-semitisme i intensificà l'interès de destacats jueus occidentals pel destí dels jueus a Europa de l'est. Una famosa família jueva, els arxi-rics Rothschild, finançaren un intent de minimitzar la immigració jueva desviant-la a Palestina; així s'evitaren les nefastes conseqüències de l'anti-semitisme i el judaisme s'alineà junt als interessos expansius imperialistes a Orient Pròxim a l'era post-Suez[9]. Un jove jueu vienès, periodista de professió, anomenat Theodor Herzl proporcionaria el lideratge polític i organitzatiu al nou moviment.

El cas Dreyfus de 1894 fou el que convertí a Herzl d'indiferent cap al judaisme a un sionista actiu. Al 1896 el seu *Der Judenstaat* (L'Estat jueu) suscità l'interès dels activistes jueus de diferents parts del món occidental. El llibre tractava la situació dels jueus i argumentava que sols es podia solucionar la qüestió jueva

aconseguint la categoria d'Estat a una terra que els pertanyés estrictament. Durant l'any següent Herzl fou capaç de convocar el Primer Congrés Sionista a Basle (agost de 1897) i de crear la Organització Sionista Mundial. Herzl fou escollit president i el seu programa cautelosament treballat estipulava que l'objectiu del sionisme era "una pàtria segura legalment, públicament reconeguda a Palestina" que s'aconeguís mitjançant la organització, colonització i negociació sota el paraigua de les potències imperialistes.

Seria difícil exagerar la importància de les idees de Herzl i l'efecte que tingueren els seus esforços en el moviment sionista. Com a pare fundador, deixà empremta en tot el motlle d'aquest moviment i es pot dir que hi ha influenciat més que cap altre dirigent. Una lectura dels seus treballs i el seguiment del marc de pensament i de referència d'acció, així com un anàlisi del Congrés de Basle són molt reveladors, especialment a la llum dels seus meticulosos i cànvidament recollits Diaris[10]. Les seves idees, estratègies i mètodes tingueren un tremend impacte en el pensament i acció sionista, inclús fins el punt de convertir-se en característics del moviment.

El sionisme de Herzl és un resultat de la qüestió jueva i la seva visió de la seva solució dins del marc de l'aliança amb les potències imperialistes dominants i segons fou modelat per les ideologies de les societats i moviments nacionalistes-amb-racisme europeus. Per a Herzl aquestes societats eren permanentment incapaces de tolerar als jueus que estaven alienats per la seva diferència i inconformisme, i això era la base de tant de l'antisemitisme com de la falta d'arrels dels jueus. La solució possiblement no podia ser reformar a aquestes societats mitjançant nocions com llibertat i igualtat, ni la pèrdua de la identitat i diferència jueva, sinó més aviat la realització de la conformitat sobre "una base nacional" i l'alienació del proposat Estat nacional jueu, que s'establiria sobre una terra purament jueva i amb les potències europees, sota el paraigua i patronat del qual era necessari estar per a dur a terme l'Estat, així com també era necessari que el protegissin a partir d'aleshores a canvi dels serveis prestats contra terceres parts.

La relació entre les potències europees i el proposat Estat de colons sionista es va concebre sobre una base imperialista-colonial. Tot i aquest fet subjacent, el colonialisme sionista té els seus propis matisos que el fan més anòmal i extrem. El primer d'aquests matisos era que mentre els colonialistes europeus eren una extensió d'una realitat i d'un Estat nacionals ja establerts, els colonialistes jueus somniaven amb forjar una nació o una identitat nacional a través del propi acte de colonització. A diferència d'altres moviments en busca de nació aquest es basava en la religió, ja que no compartien una llengua ni tenien normes socials i una experiència històrica continuada en comú [11]. Per fer-ho més viable a la mentalitat europea, el sionisme va reivindicar la unitat racial dels jueus afegint un pseudo-cientifisme a l'anacrònic concepte de construir una nació Estat religiós. Una altra característica fou que, a la vegada que intentava per tots els mitjans l'entusiasta patrocini de les potències occidentals més poderoses o amb més interessos, el sionisme es basà fins la medul·la en el consens de les potències imperialistes i occidentals. Tractà de beneficiar-se, i ho aconseguí, de la competició imperialista interna en contradicció amb altres Estats de colons. L'últim d'aquests matisos era un de

tipus ideològic, a saber, els sionistes tractaven d'expulsar als "nadius" com la seva estratègia bàsica per a un Estat nacional purament jueu.

Qualsevol examen dels escrits i de les línies mestres de la teoria i acció sionista revelaria l'impacte preponderant i dinàmic del pensament i modus operandi imperialistes, així com la influència racista dominant de l'Europa del segle XIX. Per a il·lustrar-lo proposem establir el punt de vista i mètodes de Herzl en relació als conceptes i prob lemes bàsics implicats en l'aliança imperialista-sionista amb referències ocasionals als seus successors per assenyalar la coherència i continuïtat de l'estratègia i les tàctiques sionistes. S'ha d'assenyalar com d'influents i crucials que foren en relació a l'Estat de colons jueus a Palestina les propostes i pensaments de Palmerston, i posteriorment, el clima d'imperialisme britànic i de pensament racista europeu.

Punt de vista de Herzl

Els conceptes fonamentals que apuntalen el pensament de Herzl i el punt de vista sionista estan al seu llibre *Der Judenstaat*. "Suposant que Sa Majestat el Sultà ens donés Palestina, nosaltres a canvi podríem ocupar-nos de regular totes les finances de Turquia. Hauríem de formar-hi una porció de les muralles d'Europa contra Àsia, un lloc avançat de la civilització oposat a la barbàrie. Com a Estat neutral, hauríem de mantenir-nos en contacte amb tota Europa, la qual hauria de garantir la nostra existència" [12]. El mateix tema es repeteix, de forma bastant apropiada, en la ponència de Herzl al Primer Congrés Sionista: "Cada cop és major l'interès de les nacions civilitzades i de la civilització en general en que s'estableixi una estació cultural en el camí més curt a Àsia. Palestina és aquesta estació i nosaltres, els jueus, som els portadors de cultura que estem disposats a donar les nostres propietats i les nostres vides per a realitzar aquesta creació" [13].

Vint-i-un anys després, el més destacat successor de Herzl, Chaim Weizmann, explicaria a l'estadista imperialista britànic més disposat a associar-se amb el sionisme, Arthur James Balfour, el previst pla sionista: "una comunitat de quatre a cinc milions de jueus a Palestina... des d'on els jueus podran irradiar cap al Pròxim Orient... Però tot això pressuposa el desenvolupament lliure i sense restriccions de la llar nacional jueva a Palestina i no meres facilitats per a la colonització" [14]. Aquest concepte no sols es feia ressò de la proposta de Palmerston, sinó que també responia a les naixents necessitats occidentals a la zona després de l'obertura del Canal de Suez, la ocupació britànica d'Egipte i la Primera Guerra Mundial. Allò essencial del pensament estratègic britànic es va formular en un memoràndum fet per l'Estat major al Departament de Guerra: "La creació a Palestina d'un Estat Jueu que serveixi de paraxocs, encara que en sí mateix aquest Estat sigui dèbil, és desitjable estratègicament per a Gran Bretanya" [15].

Estratègia bàsica

El programa Basle, formulat pel Primer Congrés Sionista, determinà que “l’objectiu del sionisme és crear una llar a Palestina pel poble jueu garantit per llei pública”. Tant la lectura dels diaris de Herzl com l’examen de l’acció sionista posterior revelarà que el terme “lleis públiques” es refereix al patrocini de les potències imperialistes. Aquest patrocini es considerava necessari en més d’un sentit. Herzl buscava una concessió colonial amb un recolzament imperialista públic i explícit ja que això tan establiria la seva pròpia credibilitat entre els jueus [16] com asseguraria la viabilitat i protecció de l’empresa. Va preveure que les potències europees recolzarien el sionisme per un de tres motius principals: (1) l’interès de l’imperialisme; (2) lliurar-les dels jueus i de l’antisemitisme (en el cas d’Europa, de l’oest evitar la influència dels immigrants jueus d’Europa de l’est), i (3) utilitzar la influència jueva organitzada per a combatre als moviments revolucionaris i altres factors interns.

Herzl es va dirigir primer al Kaiser alemany, “l’home que entendria el meu pla” [17], no sols per la influència cultural alemanya entre les files del sionisme, sinó també perquè Alemanya s’havia proposat empènyer el seu camí imperialista cap a l’est: “La política alemanya ha adoptat una carrera cap a l’est i en més d’un sentit hi ha quelcom simbòlic en els viatges del Kaiser a Palestina. Per consegüent, estic més convençut que mai de que el nostre moviment rebrà l’ajuda d’on he estat esperant pacientment durant els últims dos anys. Ara està clar que l’assentament d’una ruta més curta cap a Àsia per un element nacional neutral (entre els europeus) també pot tenir un cert valor per a la política oriental d’Alemanya” [18].

En una carta dirigida al Kaiser Herzl explicà més tard que l’objectiu sionista i la seva utilitat per a la política oriental alemanya era que els jueus eren els únics colonialistes europeus disposats a assentar-se a Palestina, i desitjosos de fer-ho, ja que la terra era pobre, i que Palestina havia de ser colonitzada perquè ocupava una posició estratègica. Europa, afegia, “estaria més disposada a permetre l’assentament dels jueus. Potser no tant degut al dret històric garantit pel més sagrat llibre de la humanitat sinó degut a la inclinació, present en la majoria dels llocs, de deixar marxar als jueus” [19].

Aquest últim argument fou el seu passiu per accedir a M de Pleuwe, l’antisemita ministre de l’Interior rus que al 1903 aprovà la idea sionista [20].

Era inevitable que Londres es convertís en el centre de gravetat [21]. Gran Bretanya era la potència imperialista més interessada en el futur de Palestina ja que tenia possessions en països veïns, així com un interès en la ruta terrestre a Índia. Allí Herzl va contactar amb l’arxiimperialista Secretari Colonial Joseph Chamberlain, mitjançant els bons oficis de Lord Rothschild, a qui Herzl va descriure com “la força més eficaç que els nostre poble ha tingut des de la seva dispersió” [22]. Durant l’entrevista amb Chamberlain a l’octubre de 1902, la veu de Herzl tremolà mentre li explicava la seva proposta d’una associació anglo-sionista que impliqués concessions colonials pels jueus a Xipre, l’Arish i la Península del Sinaí per a servir com “un punt d’unió pel poble jueu a les immediacions de Palestina” [23] (Més endavant es farà referència a la lògica

imperialista-colonialista utilitzada per Herzl). Herzl explicà a Chamberlain i a Lord Lansdowne, el secretari d'Assumptes Exteriors, que patrocinant l'entestament sionista l'Imperi Britànic no sols "serà més gran gràcies a una colònia rica" sinó també deu milions de jueus: "Tots nosaltres portarem a Anglaterra als nostres cors si mitjançant aquest fet es converteix en la potència protectora del poble jueu. D'un sol cop Anglaterra tindrà deu milions de subjectes secrets però actius a tots els àmbits de la vida per tot el món. A una senyal, tots ells es posaran al servei de la magnànima nació que els proporciona la durant tant de temps desitjada ajuda... Anglaterra tindrà deu milions d'agents per la seva grandesa i influència. I els efectes d'aquest tipus de coses se solen expandir des d'allò polític fins a allò econòmic" [24].

Aquí rau el quid pro quo sionista: els jueus s'ofereixen com a agents del poder que assumeix ser el protector universal i també ofereixen l'Estat de colons jueu com un Estat calent.

Els esforços de Herzl a Anglaterra incloïen sol·licitar el recolzament de les principals figures colonialistes. La principal d'elles era Cecil Rhodes i en una carta dirigida a Rhodes Herzl explicava que tot i que el projecte no implicava a Àfrica sinó sols una part d'Àsia menor, "però si hagués estat en el seu camí, vostè mateix ja ho hauria fet" [25]. El dirigent sionista li preguntà retòricament que per què Herzl s'havia dirigit a ell, la resposta fou "perquè és quelcom colonial" [26]. El que Herzl buscava era un certificat de Rhodes de la viabilitat i conveniència colonial. "Jo, Rhodes, he examinat aquest pla i el trobo correcte i practicable" i molt bo per a Anglaterra, per a Gran Bretanya. És més, per a Rhodes i la seva associació hi havia beneficis si s'unien a ell.

Rhodes va morir abans de que Herzl aconseguís el que volia d'ell. Quinze anys després el successor de Herzl, Weizmann, va obtenir de l'imperialisme britànic el que possiblement Herzl no va poder obtenir dels seus simpatitzants britànics, a saber, la protecció del patrocini imperialista per a una llar nacional jueva de la forma de la Declaració Balfour del 2 de novembre de 1917. D'altres poders en seguiren avals internacionals (llei pública) i la Declaració fou incorporada al Mandat Palestí en contra dels desitjos del poble àrab palestí que constituïa la gran majoria de la població de Palestina [27].

Més endavant els sionistes obtingueren el patrocini d'Estats Units per a la categoria d'Estat avalada per la "llei pública" en la forma del Pla de Partició de Palestina (1947) seguida de la Declaració Tripartita (1950), en la que les principals potències imperialistes (Estats Units, Gran Bretanya i França) garantien el dilatat Estat sionista. La resolució de Nacions Unides de novembre de 1975 referent al sionisme com a forma de racisme és l'inici de la rectificació d'aquesta situació anòmala.

Tàctiques bàsiques

El sionisme buscava l'auto-compliment mitjançant la mobilització dels jueus, de negociacions amb les potències imperialistes i de la colonització. La força de mobilització primordial a favor del sionisme fou l'antisemitisme, que, com hem

vist, va atraure a polítics gentils cap a la cleda sionista. Herzl va explicar: “No es necessitarà un gran esforç per a estimular el moviment d’immigració. Els antisemites ja s’estan ocupant d’això per nosaltres” [28]. És més, un destacat sionista “espiritual” -Ahad Ha’am- va descriure el sionisme de Herzl com “el producte de l’antisemitisme i és depenent de l’antisemitisme per a existir” [29]. El gran duc de Baden va dir a Herzl que “la gent considera el sionisme com una espècie d’antisemitisme” [30] i Herzl va explicar-ho sense presentar cap objecció. Sempre que l’antisemitisme era dèbil o inexistent, el moviment sionista tractava de provocar el “sentiment nacional jueu” mitjançant la incitació i la propaganda, o organitzant actes violents antijueus mitjançant agents especials, com va passar a Iraq després de 1948.

Un altre mitjà de mobilitzar a la opinió pública jueva era apel·lar als complexos jueus mitjançant certes nocions jueves, el més destacat dels quals era el de “poble escollit”. En el clima racista de l’Europa del segle XIX això es transformava perquè semblés com la nació de la “càrrega de l’home blanc” i vinculat al concepte de “terra promesa” i a la promesa de “retorn”, tot i el fet de que els dirigents sionistes fossin o bé no religiosos o complets agnòstics. Moses Hess mantenia: “cada jueu és un Messies en potència, cada jueva una Mater Dolorosa”. Ahad Ha’am afirmà: “ens sentim els aristòcrates de la història”. Herzl declarà: “la nostra raça és més eficaç en cada cosa que la majoria dels demés pobles de la terra” [31]. Al 1957 Ben Gurion afirmà la mateixa idea: “Crec en la nostra superioritat moral i intel·lectual per a servir com a model de redempció per a la raça humana” [32].

La segona tàctica -les negociacions amb els imperialistes- implicava insistir en els interessos comuns contra terceres parts sobre la base de l’associació, l’ús de l’engany i el tripijoc. Durant les seves negociacions amb Chamberlain sobre la colonització jueva de Xipre, Herzl traí el seu punt de vista i el seu mètode colonialista: “Un cop que establim la Campanya Jueva Oriental, amb un capital de cinc milions de lliures, per colonitzar el Sinaí i El Arish, els xipriotes també començaran a voler aquesta pluja daurada a la seva illa. Els musulmans se n’aniran, els grecs vendran encantats les seves terres a un bon preu i emigraran a Atenes o Creta” [33].

La tàctica de colonització era una característica encara més eloqüent de la naturalesa del sionisme ja que explica la seva naturalesa colonial, la seva dependència de l’imperialisme i les seves actituds racistes respecte als nadius àrabs així com el seu deliberat paper reaccionari a la zona. Els noms i propòsits dels primers instruments de creació d’una nació i colonització parlen de la naturalesa del moviment sionista: el Trust Colonial Jueu (1898), la “comissió de colonització” (1898), la Companyia Palestina de Desenvolupament de la Terra. Des del principi els colonialistes sionistes tractaren d’adquirir terres en localitzacions estratègiques, d’expulsar als camperols àrabs i de boicotejar el treball àrab; tot allò estretament relacionat amb l’essència del sionisme, la creació d’una nació jueva sobre terres “purament” jueves, tant jueva com Anglaterra era anglesa, per utilitzar la seva famosa expressió [34]. La mateixa noció estava clarament implícita en el concepte de Palmerston d’un Estat colonial jueu barrera.

Aquests aspectes del sionisme es van fer més pronunciats mentre es desenvolupava la invasió colonial sionista. També aquí aquestes tradicions sionistes degueren els seus orígens a Herzl i a la seva ment dominada pel colonialisme-racisme: “L’expropiació voluntària es durà a terme mitjançant els nostres agents secrets... aleshores vendrem sols a jueus i tot el negoci immobiliari es tractarà sols entre jueus” [35].

Què passa amb el destí dels nadius? “Tractarem de fer desaparèixer a la població que no té un cèntim a través de les fronteres procurant-los feina als països de trànsit, a la vegada que se’ls nega la feina al nostre propi país... Els amos de propietats vindran de la nostra part. Tant el procés d’expropiació com l’expulsió dels pobres s’han de dur a terme discreta i cautament” [36].

Però abans de fer-los desaparèixer, Herzl tenia un treball per a ells: “Si ens mudem a una zona en la que hi ha animals salvatges als que els jueus no estem acostumats -grans serps, etc.- utilitzaré als nadius, abans de donar-los feina als països de trànsit, per a exterminar als animals” [37]. Quan més tard descobrí que les colònies sionistes necessitaven operacions de drenatge a gran escala, decidí utilitzar als àrabs; unes febres havien atacat als treballadors i no volia exposar als sionistes a aquests perills [38].

Però, què passaria si els àrabs es negaven a que els fessin desaparèixer del país que ells consideraven naturalment el seu? Possiblement Herzl no podia haver ignorat el que totes les empreses colonials i colonialistes posseeixen com a condició prèvia per a la seva empresa: “Fora d’aquest proletariat d’intel·lectuals formaré el personal general i els quadres de l’exèrcit que es necessiten per buscar, descobrir i conquerir la terra” [39]. Aquest projectat exèrcit inclouria “una desena part de la població masculina; menys no n’hi hauria prou internament” [40]. És més, la vida en el seu proposat Estat sionista hauria de ser paramilitar: “Organitzar tot el que sigui possible els batallons de treball juntament amb les files militars” [41].

Ningú pot acusar a Herzl de no dur a terme les conclusions lògiques d’aquest pla: expulsar als nadius seria una tasca formidable i la insòlita ració d’una desena part de la població masculina per a propòsits interns era l’indicat. El treball reglamentat és el corollari per a un Estat-guarnició, la ciutadella avançada de la “civilització” occidental en el que Herzl considerava els “greixosos racons” [42] d’Orient.

L’ús de la força és el que les baionetes imperialistes britàniques hagueren de fer a Palestina per fer respectar la llar nacional jueva sionista després del nefast matrimoni anglo-sionista declarat el 2 de novembre de 1917. Weizmann no va perdre temps al enfrontar als britànics amb els fets de la vida imperialista a Palestina tan aviat com al 1919: “Aplicaran els britànics l’autodeterminació a Palestina, que està a cinc hores d’Egipte, o no? Si no, haurà de ser per la força... Sí o no: equival a això” [43]. En aquest punt, com en altres moltes qüestions, Weizmann es va trobar a sí mateix a la mateixa tribuna que els principals polítics imperialistes [44].

Expansionisme sionista

Els annals de la història sionista estan plens de dirigents sionistes que superen a altres dirigents sionistes en la importància del poder militar i el paper de l'acció militar i del terror en la construcció i salvaguarda de l'Estat sionista: Joseph Trumpeldor, Vladimir Jabotinsky, Menahem Begin, Ben Gurion i tots els generals transformats en polítics. En alguns dels seus escrits i revelacions els déus de la màquina de guerra terrorista afirmen que la violència i la coacció són la columna vertebral del pla per fer complir el programa sionista, a més de la seva adulació pel poder en reacció a la debilitat jueva a la història europea. Això era així necessàriament perquè els sionistes havien envaït el país, expulsat a la majoria de la seva població i això aconseguit mitjançant l'ús de la força i del terrorisme [45] i seguien duent a terme els seus esquemes expansionistes mitjançant guerres i ocupació militar. L'Estat-guarnició havia d'expandir el domini de la ciutadella com un mecanisme intern (econòmic, polític i psicològic) així com intimidar als àrabs en benefici dels plans imperialistes a la zona.

L'expansionisme no era aliè a Herzl, un admirador tant de l'expansionisme alemany com de l'imperialisme britànic: "Demanem el que necessitem, com més immigrants, més terra" [46].

La història de l'expansió sionista és una llarga història [47], n'hi ha prou amb llegir la declaració que reproduïm a continuació a la llum de l'objectiu sionista de la reunió de tots els jueus del món i recordar les paraules dels principals dirigents d'Israel al 1956 i 1967 que en essència reflecteixen un altre dels lemes de Herzl: "Àrea: des del naixement del Nil a l'Eufrates" [48].

Aquestes actituds formen part del sionisme. Jay Gonen, un acadèmic israelita, escriu sobre "el problema àrab": "Des dels mateixos inicis de l'empeny sionista la majoria dels sionistes feren gala d'un punt dèbil en la seva visió dels àrabs, un punt dèbil que era una falta total de visió i que més tard es convertí en una visió distorsionada" [49]. Insultaven als àrabs amb insults racistes i estaven convençuts de que "sols entenen el llenguatge de la força, una visió esbiaixada que persistí durant molts anys i que es feu especialment pronunciada després de l'Holocaust" [50]. A més, els israelites estaven convençuts de que "la força física és l'única realitat política tangible que té pes i és significativa en els assumptes de les nacions... l'actual visió política israeliana està majoritàriament conceptualitzada en termes de tancs, bombarders" [51].

No és accidental la preponderància del complex de Massada o fortalesa israeliana. Tampoc ho era l'absurda retòrica de Golda Meir quan el 15 de juny de 1969 preguntà amb seguretat "Els palestins... on són? No existeix tal cosa" [52]. L'informe Koenig [53] és merament la manifestació més recent, de cap manera la més extrema, de les actituds sionistes respecte als àrabs de Palestina.

Però seria tan erroni com perillós pensar que les actituds racistes-colonialistes sionistes respecte als àrabs palestins estan divorciades del més ampli context de l'actitud imperialista-sionista respecte la unitat àrab i el futur àrab en el seu

conjunt. En diverses ocasions Herzl va tractar de presentar el sionisme com el punt de trobada entre el cristianisme i el judaisme en la seva postura comú contra l'islam i la "barbàrie" d'Orient. Una lectura conscient de Herzl revela que tant per ell com pels altres imperialistes el terme "islam" es refereix als àrabs i no a altres pobles islàmics. Això es feu més evident quan els sionistes s'aliaren amb la Revolució Otomana al 1908 "en la seva batalla comú contra l'incipient moviment nacional àrab i independència àrab" [54]. Al 1919 en una reunió secreta a la que assistiren Weizmann i varis oficials britànics d'alt rang es discutí el tema de manera molt franca. Ormsby-Gore, que més tard es convertí en el secretari colonial i, per consegüent, en el governant de Palestina, estava a favor d'animar als no-musulmans, europeus i jueus a desenvolupar i establir l'Orient Proper amb vistes al fet que l'islam era el perill principal. Des d'aleshores la Organització Sionista proporcionà l'element humà necessari per a ocupar-se del lloc avançat palestí en la lluita d'Europa contra l'islam: "És de l'interès d'Anglaterra ajudar a la Organització Sionista i a qualsevol altra organització que pugui cooperar amb ells en el desenvolupament pràctic de la colonització a Palestina" [55].

La idea de la balcanització es va implementar en la divisió de la nació àrab de després de la Primera Guerra Mundial. Tot i així, el sionisme continuà treballant per la creació d'Estats sectaris més petits, aquesta vegada en cooperació amb els imperialistes francesos. Durant els anys trenta [del segle XX] va tenir lloc un apropament dels sionistes als dirigents maronites pro-francesos. Al 1941, mentre els sionistes començaven a pressionar perquè es declarés el seu Estat, un associat de Ben Gurion, Berl Katznelson, afirmà: "Hem de dir als pobles àrabs: en nosaltres, jueus, vostès veuen un obstacle en el seu camí cap a la independència i la unificació. Nosaltres no ho neguem" [56].

Després de 1948 l'Estat sionista treballà en la creació d'una "nacionalitat drusa" mitjançant la legislació estatal i la segregació d'altres sectors de la població àrab a Palestina. Al 1965 el més destacat portaveu sionista, l'aleshores ministre d'Assumptes Exteriors Abba Eban va escriure un important article a Foreign Affairs, que presentava una correcta i edulcorada versió del pensament i estratègia sionista. Eban reiterà la oposició sionista a la unitat àrab afirmant que la zona és un mosaic i que, per consegüent, l'Estat jueu és una part natural de l'escenari. Més recentment els sionistes han estat molt actius en la guerra civil libanesa. El seu recolzament als aïllacionistes maronites ja no és un secret.

Des del punt de vista imperialista la oposició sionista a la unitat àrab és la raó de ser d'Israel; des del punt de vista sionista és un sine qua non. Vist en el més ampli context imperialista, Israel és essencialment una eina, una aposta, contra l'alliberament, la unitat i el progrés àrabs. Històricament el sionisme buscà aliar jueus i gentils imperialistes contra i a expenses dels àrabs. Buscaven causar el conformisme jueu adoptant les mateixes nocions reaccionàries que agreujaren la situació jueva a Europa. El sionisme acceptà i emulà (en altres llocs) les nocions dels enemics europeus dels jueus: nacionalisme xovinista, anti-semitisme i governs reaccionaris. Amb l'ajuda de l'occident imperialista recrearen el ghetto a orient amb la forma d'una nació-estat agressiva aliena i reencarnaren el paper tradicional de ser un agent del senyor feudal convertint-se en l'agent de la potència imperialista dominant, sols que aquesta vegada,

per variar, pogueren desenvolupar el paper d'opressor. Aquesta és la raó per la que el sionisme considerava l'anti-semitisme com un dels seus millors amics perquè constitueixen dos cares de la mateixa moneda: el sionisme representa un moviment escapista reaccionari, un veredicta negatiu sobre les societats humanes i la seva incapacitat per a tolerar al jueu merament perquè és diferent.

En tant que Israel és una regressió de la idea de la religió com a base per a una nació-Estat, és un anacronisme. En tant que és una invasió de la terra àrab aliada amb occident, és una altra creuada condemnada al fracàs. En tant que és un Estat racista-colonial, és un enemic de l'esperit de l'època de l'alliberament i la igualtat. Així, els pobles del Tercer Món han començat a moure's en la direcció de negar al sionisme la legitimitat internacional de la que injustament gaudeix des de la declaració del seu Estat. En tant que està naturalment aliat a les potències imperialistes en al seva lluita contra els drets dels àrabs i el futur àrab, es desplomarà amb el fracàs de l'imperialisme a la terra àrab com fou derrotat en altres llocs.

El veredicta de la història és clar: al segle que ve no hi ha lloc pel racisme, el sionisme i l'imperialisme. Els pobles del Tercer Món reivindicaran els seus drets i s'alliberaran, i amb això alliberaran a totes les societats del pes de la desigualtat i de la opressió.

Notes:

1 - Albert Hourani, "Ottoman Reform and the Politics of Notables", en *Beginning of Modernisation in the Middle East: The Nineteenth Century*, ed. William Polk and Richard Chambers (Chicago, 1968), pp. 41-68.

2 - Albert Hyamson, *The British Consulate in Jerusalem in Relation to the Jews of Palestine, 1838-1914* (londres, 1939/41) pt.I, p. xxxiv.

3 - Viscount Palmerston a Viscount Ponsonby, 2 de agosto de 1840, P.O. 78/390 (No 134), Public Record Office.

4 - Vegi's l'excel·lent estudi de Richard Stevens, Weizmann i Smuts (Beirut, 1976).

5 - Vegi's Philip Henderson, *The Life of Lawrence Oliphant, Traveller, Diplomat, and Mystic* (Londres, 1956).

6 - Ben Halpern, *The Idea of a Jewish State* (Cambridge Mass., 1961), p. 107.

7 - A. Taylor, *The Zionist Mind*, (Beirut, 1974).

8 - Richard Stevens, *Zionism and Palestine Before the Mandate* (Beirut, 1972), p. 6.

9 – Els propis Rothschild van estar molt implicats en el Canal de Suez. Fou Disraeli, amb diners dels Rothschild, qui va adquirir la part britànica de la companyia de Suez que més tard provocà la invasió britànica d'Egipte.

10 - Raphael Patai, ed. i Harry Zohn, trans., *Diaries of Theodor Herzl* (New York and London, 1960).

11 – Per a una completa discussió sobre el tema, vegi's Godfrey Jansen, *Zionism, Israel and Asian Nationalism* (Beirut, 1971), pp. 12-79.

12. Patai, ed., *Diaries* p. 213.

13 – Citat a Jansen, *Zionism*, p. 83.

14 - "Note on the Interview with Mr. Balfour", 4 de desembre de 1918, P.O. 371/3385, PRO.

15 - "The Strategic Importance of Syria to the British Empire", General Staff, War Office, 9 de desembre de 1918, P.O. 371/4178, PRO.

16 - Patai, ed., *Diaries*, pp. 223, 240-41 and 445.

17 - *Ibid.*, p. 187.

18 - *Ibid.*, pp. 63940.

19 - *Ibid.*, p. 642.

20 – *Ibid.*, p. 1535.

21 - *Ibid.*, p. 276.

22 - *Ibid.*, p. 1302.

23 - *Ibid.*, p. 1362.

24 - *Ibid.*, pp. 1365-66.

25 - *Ibid.*, p. 1194.

26 - *Ibid.*,

27 – Per a una història detallada de la resistència àrab palestina al sionisme i a l'imperialisme, vegi's Abdul Wahhab Kayyali, *Tarikh Falastin al-Hadith* [Modern History of Palestine] (Beirut, 1970).

28 - Patai, ed., *Diaries*, p. 152.

29 - A. Hertzberg, *The Zionist Idea* (New York, 1959), p. 24.

- 30 - Patai, ed., Diaries, p. 657.
- 31 – Citat a Junsen, Zionism, pp. 33-34.
- 32 – Vegi's Patai, ed., Diaries, pp. 70, 322, 568 etc.
- 33 - Ibid., p. 1362.
- 34 – Vegi's Kayyali, Tarikh Falastin.
- 35 - Patai, ed., Diaries, p. 89.
- 36 - Ibid., p. 88.
- 37 – Ibid., p. 89.
- 38 - Ibid., p. 740-741.
- 39 - Ibid., p. 28.
- 40 – Ibid., p.38.
- 41 - Ibid., p.64.
- 42 - Ibid., p. 1449.
- 43 – 10 de maig de 1919, Central Zionist Archives, Z/16009.
- 44 – Vegi's Balfour al primer ministre, 19 de febrer de 1919, P.O. 371/4179.
- 45 – Per un informe detallat del terrorisme sionista, vegi's Who Are the Terrorists, (Beirut, 1974).
- 46 - Patai, ed., Diaries, p. 701.
- 47 - Per un informe detallat, vegi's al-Matame al Sahhiyoniyyah al-Tawsuuyyah [Zionist Expansionism] (Beirut, 1966).
- 48 - Patai, ed., Diaries, p. 711.
- 49 - Jay Gonen, A Psychohistory of Zionism (New York, 1975), p. 182.
- 50 - Ibid., p. 180.
- 51 - Ibid., p 181.
- 52 – Prèviament la propaganda sionista havia fet circular el completament fals lema de "Una terra sense homes per uns homes sense terra" en referència a Palestina i els jueus.

53 - Al Hamishmar, 7 de setembre de 1976.

54 – Vegi's Kayyali, Tarikh Falastin, cap. 2.

55 – 10 de maig de 1919, C.Z.A. Z/16009.

56 - Gonen, Psychohistory, p. 186.

Enllaç amb l'original: http://www.al-moharer.net/mohhtm/kayyali_book2.htm